

Sygn. akt IV KK 186/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek

SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej
w sprawie **K. B.**

skazanego z art. 178a § 1 i 4 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 22 stycznia 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt XXIII Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 19 czerwca 2017 r., sygn. akt II K [...]

**1) uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym;**

**2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu
adw. A. T. (Kancelaria Adwokacka w W.) kwotę 738 zł (siedemset**

trzydzieści osiem), w tym 23% VAT za obronę przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 19 czerwca 2017 r., sygn. akt II KK [...] K. B. został uznany za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 2 stycznia 2016 r. w B. przy ul. Z. [...], będąc w stanie nietrzeźwości, tj. 0,84 mg alkoholu na litr wydychanego powietrza, kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki K. nr rej. [...], przy czym czynu tego dopuścił się będąc prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w B., sygn. akt II K [...] za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości i w czasie obowiązywania orzeczonego tym wyrokiem zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 1 i 4 k.k. i za to skazany został na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczone zostały wobec oskarżonego dwa środki karne: w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 15 000 zł.

Apelację od tego wyroku wniósł oskarżony.

W pkt 1 apelacji skarżący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że:

- a) oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu w sytuacji, gdy materiał dowodowy jednoznacznie tego nie potwierdzał,
- b) żona oskarżonego po przybyciu na miejsce zdarzenia przejęła od niego kluczyki od samochodu podczas, gdy zebrane dowody w tym zakresie nie są jednoznaczne,
- c) żona oskarżonego nie prowadziła w dniu 2 stycznia 2016 r. samochodu, w którym oskarżony znajdował się jako pasażer,
- d) żona przybyła na miejsce zatrzymania oskarżonego po wezwaniu przez oskarżonego.

Nadto w pkt 2 apelacji zarzucił obrazę przepisów postępowania, a to:

- a) art. 368 k.p.k. w zw. z art. 170 § 3 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. przez nierozpoznanie wniosku złożonego na rozprawie w dniu 20 czerwca 2016 r. o przesłuchania świadka I. M., który był bezpośrednim świadkiem zdarzenia,
- b) art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 zd. 1 k.p.k. przez przeprowadzenie czynności przesłuchania E. B., a następnie zamknięcia przewodu sądowego i udzielenia głosu stronom pod nieobecność oskarżonego, choć z wypisu ze szpitala okazanego przez żonę oskarżonego istniało duże prawdopodobieństwo, że oskarżony nie był w stanie z uwagi na stan zdrowia wziąć udziału w czynnościach procesowych, co stanowiło istotne ograniczenie prawa do obrony,
- c) art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. przez przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom świadków: Ż. K., P. P. i K. G. i dokonanie ustaleń na podstawie tych dowodów, pomimo że zeznania te pozostają ze sobą w sprzeczności co do okoliczności w jakich żona oskarżonego weszła w posiadanie kluczyków, uznanie za wiarygodne zeznań świadków P. P. i K. G. pomimo, że łączyła ich bliska relacja ze świadkiem M. B., który pozostaje w konflikcie z oskarżonym, odmowę wiarygodności materiałowi dowodowemu sprzecznemu z ustalonym przez Sąd stanem faktycznym, zwłaszcza wyjaśnieniom oskarżonego i zeznaniom świadka E. B., przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów przy ocenie dowodów z zeznań świadków Ż. K., P. P. i K. G., które pozostają ze sobą w sprzeczności oraz nie korespondują z pozostałą częścią materiału dowodowego,
- d) art. 5 § 2 k.p.k. przez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego.

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzuconego mu czynu ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt XXIII Ka [...] utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Od tego wyroku obrońca skazanego wniósł kasację.

W kasacji zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, a to art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. polegające na wadliwym rozpoznaniu przez Sąd odwoławczy zarzutu apelacyjnego dotyczącego nierozpoznania wniosku dowodowego w przedmiocie przesłuchania

świadka I. M. i w konsekwencji niedostrzeżeniu wskazanego naruszenia przez błędne uznanie, że Sąd pierwszej instancji, z uwagi na brak danych adresowych, nie miał możliwości wezwania świadka na rozprawę, choć Sąd ten dokonał pozytywnych ustaleń w zakresie tych danych, a konsekwencją takiego procedowania był brak dokonania pełnych ustaleń faktycznych w sprawie.

Skarżący zarzucił także rażące naruszenie art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. przez nienależyte rozważenie zarzutów i argumentacji podniesionej na ich uzasadnienie, co wskazuje na nieprawidłowe przeprowadzenie przez Sąd odwoławczy kontroli instancyjnej, a nadto przejawia się w tzw. efekcie przeniesienia w następstwie niedostrzeżenia przez Sąd odwoławczy uchybień podniesionych w pkt 2 ppkt c zarzutów apelacyjnych.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie kasacyjnej obrońca poparł wniesioną kasację, natomiast prokurator wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się częściowo uzasadniona. Należy zgodzić się z argumentacją podnoszoną przez skarżącego, z której wynika, że Sąd Okręgowy wadliwie przyjął, że Sąd I instancji nie miał możliwości wezwania i przesłuchania świadka I. M., wobec faktu, iż adresu zamieszkania powołanego świadka nie udało się ustalić zarówno w systemie PESEL2-SAD, jak i NOE-SAD. Przedmiotowe uchybienie wynikało, jak należy się domyślać, z przeoczenia notatki – zapisku urzędowego z dnia 2 sierpnia 2016 r. (k. 119), z którego wynika, że Sąd *meriti* ustalił adres wyżej wymienionego świadka na podstawie danych z systemu SAWA Wydziału VIII Karnego Sądu Rejonowego w B.. Nadto, Sąd odwoławczy pominął również, znajdujące się w aktach sprawy, zwrotne potwierdzenie odbioru wezwania tego świadka na rozprawę w dniu 22 sierpnia 2016 r, odebranego przez I. M. osobiście w dniu 5 sierpnia 2016 r. (k. 121). Z powyższego bezspornie wynika, że – wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego – Sąd Rejonowy miał realną możliwość wezwania świadka I. M. na rozprawę główną, celem jego przesłuchania.

W tym stanie rzeczy należało przyjąć, że doszło do wadliwego – albowiem nieuwzględniającego wyżej powołanych dokumentów – rozpoznania zarzutu

sformułowanego w pkt. 2a osobistej apelacji oskarżonego. Powyższe świadczy o naruszeniu w sposób rażący dyspozycji art. 433 § 2 k.p.k. obligującego sąd odwoławczy do rzetelnego rozpoznania wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym. Powyższe uchybienie miało przy tym istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Może świadczyć o pozbawieniu oskarżonego prawa do rzetelnego procesu odwoławczego, obejmującego m.in. prawo do obrony w znaczeniu materialnym, zagwarantowanej m.in. poprzez przepis art. 6 k.p.k.

Dlatego konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Ponownie rozpoznając sprawę i analizując rzetelnie zarzuty apelacji, Sąd odwoławczy, mając na uwadze wywody zaprezentowane w tym uzasadnieniu, a dotyczące trafności pierwszego zarzutu podniesionego w kasacji oraz treść art. 437§2 k.p.k., rozważy możliwość dopuszczenia dowodu z zeznań świadka I. M. w toku postępowania odwoławczego.

Rozstrzygnięcie obejmujące zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu oskarżonego kwoty 738 zł, w tym 23% VAT za obronę przed Sądem Najwyższym znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1184 z późn. zm.) w zw. z § 17 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w wyroku.